

РЧИД

сатирично
хумористични
додатак ЕПОХЕ

БРАТСТВО
Културно-наслеђе
Србије

2

НЕДЕЉА

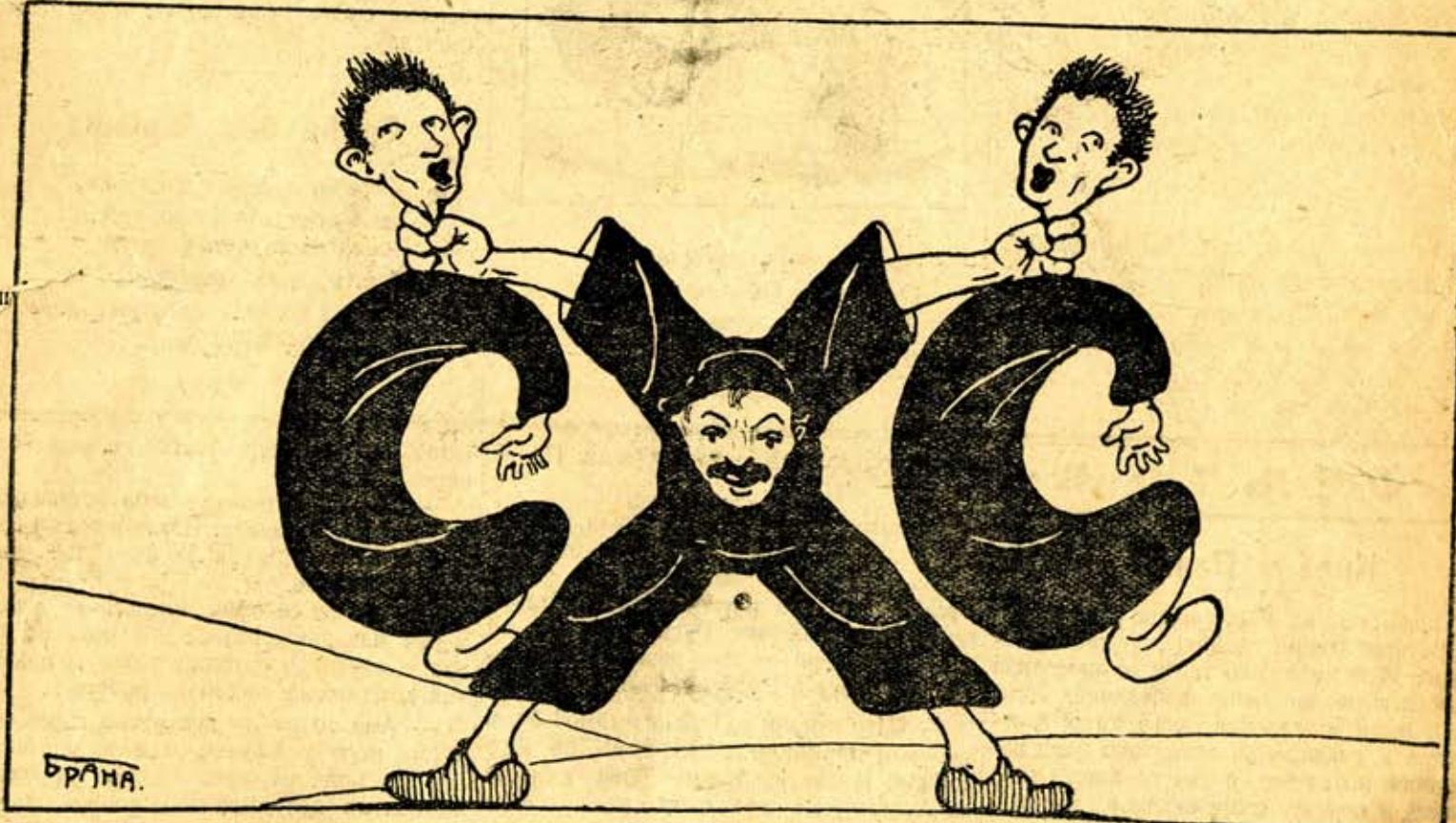
31

ОКТОБРА

1920. ГОД.

БЕОГРАД

Сан клерикалаца

БРАТИНА.

Хрватски су клерикали
Несумњиви доказ дали
Да се стално љуто боре
Да овакву слогу створе.

Непрестано сан их хвата
Да задаве оба брата !
Тако што се може снити,
Стварно неће никад бити.

Недељни рапорт

Прошли рапорт мршав стоји,
Две нумере свега броји,
Ал' данашњи већ се боји
Да се много не угоји.
Свакако ће бити већи,
Јер улази у број трећи:

3.

Свуд, по целију Војводини,
Пашићу се чайфац чини.
И њему је једно јасно:
У Паризу склон је паду,
Ал' зато се горостасно
Подиг'о у Новом Саду! —

4.

Под четири нек се стави:
Вазилеос умро млади.
У ифно се Грчка зави,
Најрод плаче у Елади
И у шузи лутко куне
Све мајмуне!
И одлучно не да више
Да се с круном мајмунише...

5.

Да ј' од зорита, ил' из шорита,
Италија ојеш врда?
Гадна сорта, па нас форта —
Нешто вала иза брда,
Неку нову пакост снује,
За преговор ни дг чује!

ФЕЉТОН**Кнез у Паланци**

Онако, као ми 1916 године, размилише се четири године доцније, руске избеглице. И за чудо како те руске избеглице сасвим личе на наше избедлице. Исто тако јадни и жалосни, исто тако извештали и изгладњели, исто тако пуни патирнога новца без вредности и исто тако сносе и описују своју судбину, наравно само на руском језику.

Све наше веће вароши добиле су по коју групицу руса, а један наш мушки манастир претворио се у женски руски манастир. Сасвим је природно што су Руси тражили веће вароши, јер су они из велике Русије и никако нису навикнути на мале и ситне ствари. За то се једна паланка претворила тако рећи у знак чуђења, кад је једног дана упао у њу некакав Рус. Потпун Рус, са руском шапком, руском бундом, руским прћастим носом, црвеним руским лицем, сит-

6.
Сви чланови наше владе
Кренули су у печалбу.
Па чемерс медом сладе,
Усвајају сваку жалбу.
Робу нуде, пазар чине,
Да би дошли до већине...

7.

Сарајевски мусимани
Протурају неку фешту:
Да су дошли згодни дани
За обилну турску жетву!
Ал' им коса ноге реже
И сад као откос леже...

Презна нада

За вас, децо, ничег нема.
Ово за се носи мама.
Али нов се метеж спрема
Ту ће пасти што и вама.

ним, доброћудним руским очима. Прави правдити Рус.

Паланка се у први мах зачудила, а после је то чуђење прешло у радост. Мило је свима што виде у својој средини једног Руса, један део руског народа, једног представника велике Русије. И већ то веће у шареној механи развио је разговор о Русији и Русу избеглици.

— Што имамо, од Русије имамо! Увек смо њој обраћали и увек смо по што добили. И она је, браћо, прва ударила на Аустрију да нас одбрани... вели Станко налбантин.

— И раније и раније, била је она уз нас. Не заборавите генерала Черњајева у српско-турском рату! — доказује Тимотије, поштар у пензији.

— И не треба заборавити и нећемо заборавити! виче учитељ Илија. И ја предложу да се одмах образује одбор за дочек овог баћушке Руса, који је почастовао својим присуством нашу Паланку.

— Какав дочек, кад је човек већ до-

АНЕКДОТЕ

Културно
наслеђе
Србије

Каку да је Максим Горки, руски књижевник, пао у несвест, кад је чуо за смрт Лава Толстоја. А кад је за ту несвесницу Максима Горког чуо талијански песник Д'Анунцио, кажу да је казао:

— Порка Мадона... ту комедију сад сам баш хтео и ја да изведем!...

Енглески песник лорд Бајрон, трудио се да задобије љубав једне признате лепотице. Најзад је успео да омекша њено срце, али после блаженства од једног јединог дана песник се беше наситио њене љубави и више није долазио. Напуштена лепотица одлучила се да се освети Бајрону и написа један роман, у коме је лорд Бајрон био ужасно оцртан. Кад је госпођа Стәел прочитала тај роман, рече Бајрону:

— Прочитала сам роман једне енглеске dame и морам рећи да ваш портрет није ни мало ласкав.

А Бајрон одговори:

— Верујте не би био тако ружан, да сам био модел дуже време, а не само један дан...

Срећа без перчина

„Стигни срећу, буди бржи,
За перчин је чврсто држи!..“
Причо попа у мом селу.
И ја пружих ноге лаке,
Стигох срећу... Две-три длаке
Покриваху њену ћелу!..

шао? — примећује Алекса економ болнице.

— Свеједно. Грешку треба поправити. И лако је поправити. Изјавићемо да смо доцкан извештени да је он Рус... наставља учитељ.

— Ама то се одма показа! — упада у реч механиција Мане. — Чим уђе да-нас у механу и затражи ракију у водену чашу, одмах се видло да је Рус...

— Ама то си ти приметио и рецимо и још неко у кафани, али то не знају сви грађани. И зато ће мо ми њега, нарочитом депутатијом, умолити, да се врати на станицу и да тамо сачека одбор за дочек! — све ватреније доказује учитељ Илија и све чешће испражњује чокањчиће ракије више из симпатије према Русији него према — ракији.

— То испада, да он нас дочека! — ставља примедбу Алекса економ.

— Па, најзад, нека и тако изгледа, главно да ће лепо да изгледа! — љутито добацује Тимотије поштар.

— Пардон! Да се разумемо! — оштро примети Алекса економ и заузе став го-

Мудре речи

Нов брак личи на нов пар ципела; нове и сјајне ципеле јако нам се допадају све док не осетимо да нас стежу.

Човек и на највишем положају мора имати свога представљеног — своју дужност.

Ко често гледа у своју прошлост не заслужује будућност у коју би могао гледати.

Брак је прва глупост, кују човек учини кад постане паметан.

Има суза које се смеју и осмеха који плачу.

Где двоје замрсе конце, ту трећи оплете — Штрангу.

Штета

Сусрећу се један инвалид и један католички свештеник. Од некуда познају се изваније и међ њима се развија разговор.

— Ах! Уздахну свештеник.
— Шта вам је? — пита инвалид.
— Изгубисмо Корушку...
— Штета! — уздахну и инвалид, па затим додаде:
— А јесмо ли изгубили и министра Жороша?
— Нисмо.
— Штета...

ворника. Пре свега господо, ми тога Руса не познајемо, и не знамо, какво држане према њему да зауземо...

— То је излишно. Нас се не тиче ко је он. Ми знајмо да је он Рус и ми у њему гледамо Русију. И наша је света дужност, да се одужимо Русији, а одужићемо се само што већом пажњом према овоме Русу. То је ред; то је такт... плану учитељ Илија.

— Тако је! — заграјаше сви.

— Није тако! — запишта један крештењи глас из угла кафана. Сви се тамо окренуше, и обратише пажњу на суву, кржљаву фигуру палачанског кројача, мајстор Јозефа.

— Није тако! понављам. Јер прво и прво, тај Рус није представник Русије! Он је побегао из те Русије, која у овоме моменту врши препорођај света. Он је избеглица не само из Русије, већ из руских идеја... За то ја одвајам своје мишљење...

— Извините мајстор Јозефе, али ви целу ствар скрећете са домаћинскога гледишта на политичко! Овде нема места

„Један од сто“ (решено је просто). —

Све трговце спола брига,
Па кукају као жене.
А код мене — дупла књига,
И за порез и за мене.
Њему мућак, мени стига,
А држава нека блене! ..

Шала

Проста ствар

— Од куд ти златна медаља за храброст, кад си одликован сребрном?

— Дао сам, о свом трошку, да се по-
злати.

политици, а најмање большевичким идејама. Зато предлажем да пређемо преко замерке мајстор Јозефове на дневни ред... раздражено виче учитељ Илија.

— Тако је! — одобравају сви. Кандидујте одбор за дочек!

Учитељ се накашља, погледа по кафани и мирно поче:

— Ја мислим да у одбор за дочек уђу господа: Мане, кафеција...

— Не могу да оставим радњу... Не мој мене..., брани се Мане.

— Прима се! — виче Тимотије поштар.

— И мора да се приме! Јер ко се не прима, значи да је против Русије, а против Русије не сме нико бити у чијим жилама тече српска крв... грми учитељ.

— Па Мане баш није сасвим чиста српска крв — примећује економ Алекса.

— Молим, да се не меша крв! — Сваки има свој крв, а мене се чини да баш господин Алекса нема чист крв, јербо му искачу по лице неки чирови! — виче Мане.

Пакосна критика

После премијере комада „Болница“ упита неко критичара:

— Како „Болница“?
— Сви су оздравили сем писца!

Навика

— Како то да изгубимо Корушку?
— То је због навике. Навики смо да извозимо и тргујемо са извозницама, па сад извозимо и читаве покрајине.

Опасна логика

— Кад се девојка не уда, онда је про-
машен један живот...
— А кад се уда?
— Онда су промашена два живота.

Тежак проналазак

— Шта си се замислио?
— Чудим се, овај је век пронашао телеграфију без лица, вожњу без коња, барут без дима, летење без крила, а још никако да пронађе мираз без жене.

Његова мука

— Кад си дошао?
— Данас.
— Хоћеш ли вечерас да поседимо.
— Хоћу, ако само знаш какву кафану у којој нема биоскопа.

Разговор

— Шта вам раде деца?
— Моја деца? Па ја нисам ожењен!
— Свеједно, можете ви бити и ожењени, па немати деце.

— Само без крви, господо! — до-
бације Јозеф кројач.

— Мир, молим вас! Будите парламен-
тарни... стишава их учитељ Илија. Дакле,
у одбор улази газда Мане, господин
Тимотије, господин Алекса...

— Само са оградом! — виче Алекса.
— Каква ограда? — питају сви.
— Нећу да држим никакав говор!
— Врло добро! — вели учитељ и на-
ставља даље улазе у одбор мајстор
Јозеф, кројач овдашњи...

— Прима се! — вели Јозеф. Бар ћу
да се понесем са њим...

— Немате ви шта с њим да се но-
сите, већ га љубазно дочекујете са по-
знатим српским гостопримством, а ви
и гостопримство најбоље знајте, јер га
уживате толике године... примећује Ти-
мотије пензионер.

— Шта уживам и како уживам то је
моја ствар. А на пример, ја не би то
све ни уживao, да ви не уживате у мо-
јим капутима и панталонама. Одејам
вас већ толике године...
— То не спада у ову ствар! — опо-

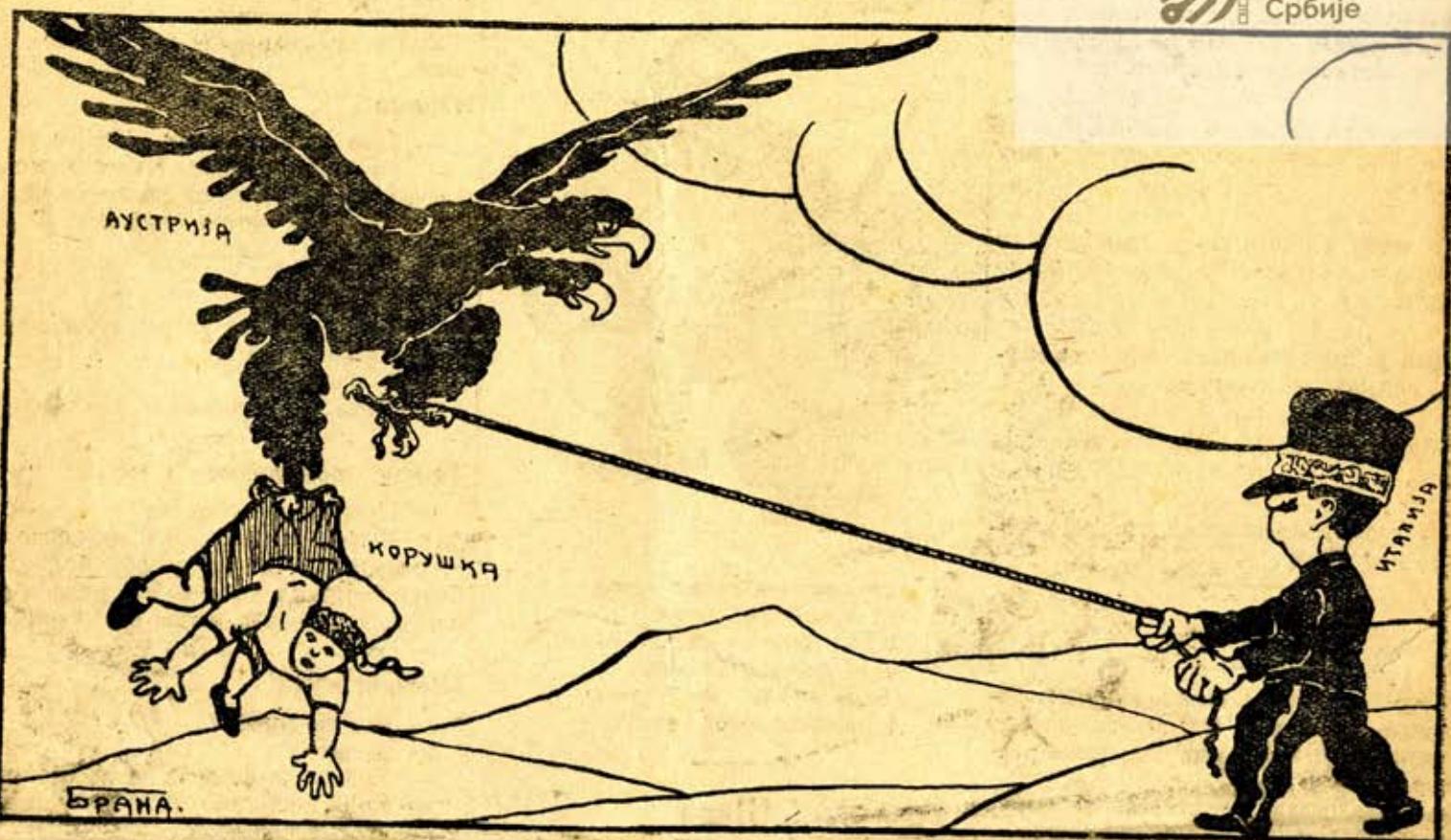

Културно
наслеђе
Србије

За тући рачун

Културно
наслеђе
Србије

Црни оро, ма да слаби,
Ипак од нас беше бржи
И Корушку часом зграби,
Канџама је снажно држи.

Ал' те канџе другом служе,
Неће стићи својој мети.
Јер их вуче римско у же
И Рим ће им плен отети...

миње учитељ Илија. Затим се искашље на додаде: наравно да ћу у одбор ући и ја, као представник просвете, али господо, нужно је да у одбор уђе и председник општине...

— И начелник! — добаци неко.

— А не! Начелник не може. Он представља државну власт, а овај дочек нема никакве везе са државом већ са нашом општином — објашњава Алекса економ.

— Тако је потврђује учитељ Илија. Али у наш одбор треба да уђу и госпође. Поред моје жене, која такође представља просвету, и поред госпође господина Тимотија, и председникове жене, ја мислим да би одбор допуниле наша попадија...

— А зашто поп није ушао у одбор? протестију Алекса економ. Он треба да уђе, тим пре што је и тај Рус православне вере, а сви зnamо да Руси здраво воле попове и цркву. Најзад, ми не смемо показати, непоштовање свеште-

ника, а сви знате наш народни гест, који учинимо кад сртнемо попа...

— Молим, да објасним! — виче учитељ. Ја сам намерно изоставио господина попу, јер сам рачунао, да поворка са станице оде право у цркву на благодарење, то јест не на благодарење, него молештвије за спас Русије. И некако, неби пасовало да са том поворком иде и свештеник, па да онда чекамо док обуче одежду и отпочне службу...

— Па нека буде одмах у одежди! вели мајстор Јозеф.

— Па нећemo да правимо литију! — смеје се Алекса економ. Попу је место у цркви, а попадији у одбору за дочек. Молим, да чујемо које су друге госпође, јер ове три довољно не представљају наше паланчанке.

— Па нека уђе и ваша госпођа, господин Алекса! Ја кандидујем вашу госпођу! добацује Тимотије.

— То никако! брани се Алекса.

— Зашто? Зашто? чуде се сви.

— Из простог разлога, што нећу да се бацам у излишан трошак. Јер треба да знате, да моја жена не стоји најбоље са тоалетом. У осталом, ви још нисте решили каква ће тоалета бити..?

— Походна, брате! вели учитељ. Сад се на тоалету не гледа. Све је прописно што год ко има. Најзад и сам наш гост у колико сам ја приметио, одевен је сасвим скромно и ми би га вређали, ако би се такмачили ко ће боље да се обуче. Обично одело, сасвим обично. Ово исто, што је сад на ~~ума~~...

— Тако је! — виче Тимотије поштар, коме се стари венчани герок сјакти као теспија ~~уме~~ великоме посту.

— Дакле изабрани одбор мора се још данас конституисати, али предходно, треба одредити два лица, која ће наћи Руса и припремити га на све оно што му се припрема. Прво лице бићу ја, јер знам старословенски, а то му је доста слично са руским, а друго лице нека буде господин Тимотије.

(Наставиће се.)